

نقش روانشناسی تربیتی در آموزش و پرورش

علی علی محمد پور^۱، حسین محمودزاده^۲، سجاد آقازاده صادق بیگلو^۳

نویسنده مسؤل: ^۱ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان تبریز، ali.alimohammadpour1@gmail.com

^۲ مدرس دانشگاه فرهنگیان دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، Hosein-mahmoodzadeh@yahoo.com

^۳ معلم وظیفه آموزش و پرورش شهرستان خداآفرین؛ کارشناسی ارشد آمار، S.agazadeh97@gmail.com

چکیده - روانشناسی تربیتی، به مطالعه روانشناختی یادگیری در موقعیت های مختلف آموزشی می پردازد که شامل روانشناسی تدریس و همچنین مطالعات جدیدتری از روانشناسی اجتماعی در محیط مدرسه می شود و به دنبال این است که بفهمد نحوه یادگیری دانش آموزان و رشد آنها چگونه است و معلمان باید چه کارهایی انجام دهند تا آموزش مؤفق تری داشته باشند. روانشناسان تربیتی بر روی فناوری های مختلفی که در بحث آموزش استفاده می شود، تمرکز می کنند. اینکه معلمان چطور برنامه تحصیلی را تدوین می کنند، پلن و سرفصل های تدریس در کلاس چگونه تعیین می شود. دانش روانشناسی تربیتی، دارای اهمیت اساسی در حل مسائل تدریس و تربیت است. روان شناسی تربیتی در بدو تاسیس عمده زمینه های تربیتی را شامل می شد، اما با رشد سایر حوزه های روان شناسی حیطه عمل آن محدود تر گشته و تنها مسائل تربیتی مربوط به شورای آموزشی و آموزش را شامل شد. روانشناسی تربیتی یکی از مهم ترین رشته هایی است که به بحث و بررسی پیشرفت های درسی و نارسائی های تحصیلی یادگیرندگان می پردازد. در این مقاله به تعریف روانشناسی تربیتی، پیش نیاز های روانشناسی تربیتی در امر آموزش، انگیزه های درونی و بیرونی و نقش روانشناسی تربیتی در آموزش و پرورش پرداخته شده است.

کلید واژه - آموزش، پرورش، تربیت، روانشناسی.

متخصصان این قلمرو را به خود معطوف کرده است. با وجود نقش مهم روانشناسی در بهبود کیفیت آموزش، این مهم هنوز در نظام آموزشی ما ناشناخته باقی مانده و کمتر به آن بها داده می شود.

[۹]

روانشناسی تربیتی، شگردهای تربیتی خاصی را در اختیار دارد که همراه نمودنشان با روند آموزش در مدارس، اثرات قابل ملاحظه ای را بر رشد دانش آموزان خواهد گذارد. تدریس در کلاس درس، یک فعالیت آگاهانه و برنامه ریزی شده است که توسط معلم جهت نیل به اهداف خاصی طراحی و تدوین می شود. آشنایی معلمان با خصوصیات رشد و نیازهای فراگیرندگان در هر یک از دوره های تحصیلی، می توانند در پیشرفت تحصیلی و تکامل شخصیت آنها بسیار مؤثر باشد. برای تحقق چنین امری معلم باید از کاربرد روانشناسی تربیتی در آموزش آگاه بوده و به راحتی بتواند اصول و قواعد آن را در کلاس اجرا کند. [۷]

برخی از قواعد و کاربردهای روانشناسی تربیتی در آموزش و پرورش عبارتند از: [۱]

• معلم قبل از شروع تدریس باید از آمادگی شاگردان

۱- مقدمه

روانشناسی یکی از کارآمدترین دانش های بشری است که شاخه های مختلف آن، همه عرصه ها را در بر گرفته و همه افراد به آن نیازمندند. بخشی از مطالعات و تحقیقات روانشناسی به موضوع آموزش و فرایند یاددهی و یادگیری اختصاص دارد. امروزه بهره گیری از یافته های روانشناسی، رشد چشمگیری پیدا کرده و از جمله، عرصه های آموزشی را نیز در بر گرفته است. مطالعات محققان در این زمینه حاکی از آن است که در دو دهه پایانی قرن بیستم، تلاش های بسیاری در دانشگاه ها و مراکز علمی بزرگ، برای بهبود کیفیت آموزش، انجام شده است که جهت گیری های عمده در آنها بر مبنای اصلاح ساختار آموزش سنتی و بهره گیری از یافته ها و اصول روانشناختی بوده است. [۳]

در حال حاضر، از میان حوزه های گوناگون دانش بشری، بروز و ظهور نظریه های روانشناختی و کاربرد آنها در عرصه های تعلیم و تربیت، به ویژه فعالیت های یاددهی و یادگیری، نظر متفکران و